

Kardiovaskulaarravimite kasutamise suundumused

Dr Alar Irs

Kliinilise farmakoloogia lektor
Tartu Ülikooli bio- ja siirdemeditsiini instituut
Ravimiameti meditsiininõunik

Südamehaiguste levimus on suur ja seetõttu on ka südameravimite kasutamine väga sage – nii Eestis kui ka teistes riikides, mis seda endale lubada saavad. Tarbitud ravimikoguse ja tervisekasu vahel ei saa panna võrdusmärki, sest valdavalt on tegemist nn ennetava raviga, primaarse või sekundaarse preventsioniga, mille puhul patsient ravimi võtmise kasu kohe ei tunneta. Seetõttu on ravi järgmine väga varieeruv. Riikliku ravimistatistika andmed annavad ligikaudu aimu tarbitud ravimite üldkogusest ja arstide eelistustest, aga ei võimalda hinnata ravisooostumust, mis on farmakoteraapia selles valdkonnas vähemalt sama oluline.

Kardiovaskulaarhaiguste patofüsioloogia pöimub omavahel ja selle peegeldusena kasutatakse paljusid ravimeid mitme töve ravis, eesmärgiks vähendada üldist kardiovaskulaarriski (ägedate kardiovaskulaarsete haigestumiste, haiguste progresseerumise, hospitaliseerimise ja surma tõenäosust). Seetõttu on mitmete ravimirühmade haiguspõhisid nimed ravimite ATC klassifikatsioonis sisuliselt vananenud, ent järjepidevuse huvides on need endiselt kasutusel.

Südameglükosiidide kasutamine on viimasel kümnel aastal jõudsalt vähenenud, mis peegeldab digoksiini taandumist südamepuudulikkuse põhiravimite hulgast. Ravijuhendites (1) on digoksiini paigutatud kroonilise süstoolse südamepuudulikkuse puhul ACE inhibiitori, beeta-adrenoblokaatori, mineralokortikoidirektseptori antagonist ja resünkroniseeriva ravi järele, ees-

Trends in the Use of Cardiovascular Medicines

Dr Alar Irs

Lecturer on Clinical Pharmacology
University of Tartu Institute of Biomedicine and
Translational Medicine
Medical Adviser, State Agency of Medicines

Heart diseases are very widespread and so is the use of cardiovascular medication – in Estonia and other countries that can afford it. There is no equals sign between the amount of medicines consumed and health benefits, since the treatment is generally preventive (primary or secondary prevention); the patient does not see the immediate benefits of taking the medicine and thus, compliance varies a great deal. National drug statistics give an approximate idea of the total volume of medicines consumed and the preferences of doctors, but they do not allow assessing compliance, which is at least as important in this area of pharmacotherapy.

The pathophysiology of cardiovascular diseases is intertwined and as a reflection of that, many medicines are used for the treatment of several diseases with the aim of decreasing overall cardiovascular risk (the likelihood of acute cardiovascular illnesses, the progression of diseases, hospitalization and death). Thus, the disease-based names of several groups of medicines in the ATC Classification are essentially out of date, but still used in the interests of consistency.

The use of heart glycosides has decreased a lot over the past 10 years, reflecting the disappearance of digoxin from amongst the main medicines for heart failure. Treatment guidelines (1) have placed digoxin for chronic systolic heart failure after ACE inhibitors, beta blockers, mineralocorticoid receptor antagonists

märgiga vähendada patsiendi hospitaliseerimise tõenäosust. Kodade virvendusarütmia korral on selle peamise kasutusalana nähtud vatsakeste kontraktsioonisageduse vähendamist kaasava süstoolse südamepuudulikkusega haigetel.

Antiarütmikumide kasutamine on vaatlusalusel perioodil pidevalt kasvanud: esimesel kümnendil peamiselt amiodarooni, hiljem propafenooni arvel. Antiarütmikumide, eriti amiodarooni kasutamine Eestis tundub rahvusvahelises võrdluses põhjendamatult suur, mis võib peegeldada püüdlikku siinusrütmia säilitamist kodade virvendusarütmiga patsientidel või sümpтоматilise ekstrasüstolia ravi rütmihäirest endast ohtlikumate arütmogeensete ravimitega.

and resynchronization therapy with the aim of decreasing the likelihood of hospitalization. In case of atrial fibrillation, decreasing the frequency of ventricular contractions in patients with concurrent systolic heart failure has been seen as its main field of application.

The use of antiarrhythmic medicines has been increasing consistently over the period under review – in the first decade mostly due to the growing consumption of amiodarone, later propafenone. The use of antiarrhythmic medicines, especially amiodarone, seems unjustifiably prevalent in Estonia compared with other countries. This may reflect the diligent attempt to maintain the sinus rhythm of patients with atrial fibrillation or the treatment of symptomatic extrasystole with arrhythmogenic medicines, which in themselves are more dangerous than arrhythmia.

Nitropreparaatide seas on nitroglütseriini kasutamise oluliselt vähenenud ning pikema toimeajaga ravimite kasutamine kasvanud. Orgaaniliste nitraatide kogukasutus on viimasel kümnenel kahanenud. Omapärase suundumusena torkab silma stabiilse koronaarhaiguse ravijuhendis (2) väga tagasihoidlikul kohal paikneva trimetasidiini jõudsalt suurenenud populaarsus Eestis.

Tsentraalsed antiadrenergilised ained on hüpertensiooni ravis valdavalt minevikku jäänud. Erandiks on moksonidiin, mille kasutamine on Eestis pidevalt suurenenuud – trend, mille tõenduspõhisus on kaheldav. Alfa-adrenoblokaatoritest on kasutusel doksasosiin, mille kasutamine on viimastel aastatel, pärast jõudsat kasvu 21. sajandi esimesel kümnenel, stabiilsena püsinud.

Diureetikumide kasutamine on aeglasett suurenenuud. Tiasiidide ja teiste sarnase toimega diureetikumide kasutamine on vähenenud ning on näha, et indapamiid asendab mõnel määral hüdroklorotiasiidit. Lingudiureetikumide kasutamine kasvab,

The use of nitro-glycerine among nitro-preparations has decreased considerably, while the consumption of medicines with a longer duration of effect has increased. The total use of organic nitrates has decreased over the past decade. The rapid rise in the popularity of trimetazidine in Estonia, which is not promoted much in the treatment guidelines (2) of stable coronary artery disease, is an interesting trend.

Central antiadrenergic agents in the treatment of hypertension have broadly stayed in the past, with the exception of moxonidine, whose utilization has increased continuously in Estonia – a trend that is probably not evidence-based. Doxazocin is used from alpha-adrenergic blockers. Its consumption has been stable over the past years, after a rapid surge in the first decade of the 21st century.

The use of diuretics has increased slowly, but the use of thiazide and other diuretics with a similar effect has decreased and it can be seen that to an extent, indapamide is replacing hydrochlorothiazide. The use of loop diuretics is on the rise, while

furoseemiidi tarbimine aga väheneb ning torasemiidi oma suurenub kiiresti – muutus, millel puudub ratsionaalne põhjus ning mille on ilmselt esile kutsunud müügiedenduse surve. Ajalooliselt samuti diureetikumide rühma kuuluvate mineralokortikoiddirektseptori antagonistide (spironolaktoon jt) kasutamine on viimasel kümnel aastal olnud pettumustvalmistavalt stabiilne. Nende toime raske süstoolse südamepuudulikkusega patsientide elulemuuse parandamisel vääriks laialdasemat esiletõstmist (3). Selle ravimi tarbijate statistilist hulka arvestades tuleb silmas pidada, et DPD 75 mg päri neb ajast, kui spironolaktoon oli kasutusel diureetikumina. Kroonilise südamepuudulikkuse puhul on soovitatav annus 25 mg ööpäevas.

Beeta-adrenoblokaatorite kogutarbimine on 20 aastaga kasvanud 28 korda. Peamine kasutatav ravim on metoprolool, enamatki prolongeeritud toimet tagavate preparaatidena. Olemasolevate teadusandmete hulka arvestades on väga üllatav, et

the consumption of furosemide is falling and the consumption of torasemide is rapidly increasing – a change with no rational reason and one which has probably been caused by the pressure of sales promotion. The use of mineralocorticoid receptor antagonists (spironolactone etc.), which have historically also belonged to the group of diuretics, has been disappointingly steady over the past 10 years. Their effect in improving the survival of patients with acute systolic heart failure deserves to be discussed more widely (3). Considering the number of people who consume this medicine according to statistics, it has to be kept in mind that the DDD 75 mg harks back to times when spironolactone was used as a diuretic; in case of chronic heart failure the recommended dose is 25 mg a day.

The total consumption of beta blockers has increased 28-fold over the past 20 years. The main active substance used is metoprolol, mostly as preparations of prolonged release. Considering the amount of existing scientific data it is very

bisporolooli ja karvedilooli kasutamine on marginaalne, samas kui nebivolool näib arusaamatult populaarsena.

Dihüdropüridiinsete kaltsiumikanalblokaatorite kasutamine suurennes kiiresti vaatlusperioodi esimesel poolel, viimasel kümnelil aga on nende kasutamine olnud stabiilsem. Aastaid tagasi asendas amlodipiin peaegu täielikult nifedipiini prologeeritud ravimvormide kasutamise. Viimastel aastatel on märgata lerkanidipiini kasutamise kasvu – taas muutus, millele ei ole selle rühma ravimite kliinilisi omadusi arvestades ratsionaalset seletust.

AKE inhibiitorite kasutamine on laialdane ning püsinud viimasel viiel aastal stabiilsena, kuid AKE inhibiitorite kombinatsioonide tarbimine kasvab jätkuvalt. Angiotensiiniretseptori blokaatorite ja nende kombinatsioonpreparaatide kasutamine on viimase kümne aasta jooksul kiiresti suurenenud. Eesti Haigekassa andmetel on Eestis märkimisväärne hulk patsiente, kes saavad korraga nii AKE inhibiitorit kui ka angiotensiiniretseptori blokaatorit. Tegemist on ravimikombinatsiooniga, mille kasu/riksi suhe hüpertensiooni puhul on ebasoodne (4) ning mis südamepuudulikkuse puhul on vähem töhus kui AKE inhibiitori ja mineralokortikoidiretseptori antagonistti kombinatsioon (5).

Vere lipiidisisaldust mõjutavatest ravimitest on peamiselt kasutusel statiinid, mille tarbimine on kiiresti kasvanud, seda eriti viimastel aastatel, kui nende soodustingimustel väljakirjutamise õigust ei ole piiratud. Kasutatumad statiinid on rosuvastatiin, atorvastatiin ja simvastatiin. Statiinide väljakirjutamise näidustused ja ravi järjepidevus Eestis vääriks eraldi farmakoepidemioloogilist uuringut, kuna tegemist on sekundaarses preventsioonis potentsiaalselt väga töhusa ravimirühmaga, mille ravijärgimus on paljudes riikides probleemne.

Arvestades südame-veresoонkonna haiguste levimust Eestis, väga efektiivsete ravimiteolemasolu ja ressurssse, mida ravinlustus nende haiguste tänapäevase farmakoteraapia taga-

surprising that the use of bisoprolol and carvedilol is marginal, while nebivolol seems oddly popular.

The consumption of dihydropyridine calcium channel blockers increased rapidly during the first half of the period under review, while their use has been more stable over the past decade. Years ago, amlodipine practically replaced prolonged forms of nifedipine, but an increase in the use of lercanidipine has been noted over the past years – again a change that has no rational explanation, considering the clinical characteristics of this medicine group.

The use of ACE inhibitors is widespread and has been stable over the past five years; the consumption of ACE inhibitor combinations continues to grow. The use of angiotensin receptor blockers has rapidly grown in the past 10 years. According to data from the Estonian Health Insurance Fund, there is a considerable number of patients in Estonia who are receiving both ACE inhibitors and angiotensin receptor blockers at the same time – a combination whose risk-benefit ratio in case of hypertension is not favourable (4) and which, in case of heart failure, is less effective than a combination of ACE inhibitors and mineralocorticoid receptor antagonists (5).

When it comes to medicines that influence blood lipid levels, statins are the most widely used group. Their use has increased fast, especially over the past years, when they have been prescribed with reimbursement without any restrictions. The most used statins are rosuvastatin, atorvastatin and simvastatin. The indications to prescribing statins and the consistency of treatment in Estonia deserve a separate pharmacoepidemiological study, since this is a group of medicines that is potentially very effective in secondary prevention, but whose compliance is problematic in many countries.

Considering that cardiovascular diseases are so widespread in Estonia, the existence of very effective medicines and the resources that health insurance has to contribute to the modern pharmacotherapy of these diseases, it is important for the best

misest peab panustama, on parima ravitulemuse saamiseks oluline, et raviotsused lähtuksid olulisi tulemusnäitajaid arvesse võtvatest kliinilistest teadusandmetest, aga mitte müügisurvest või hüpoteetilistest erinevustest südameravimite toimes.

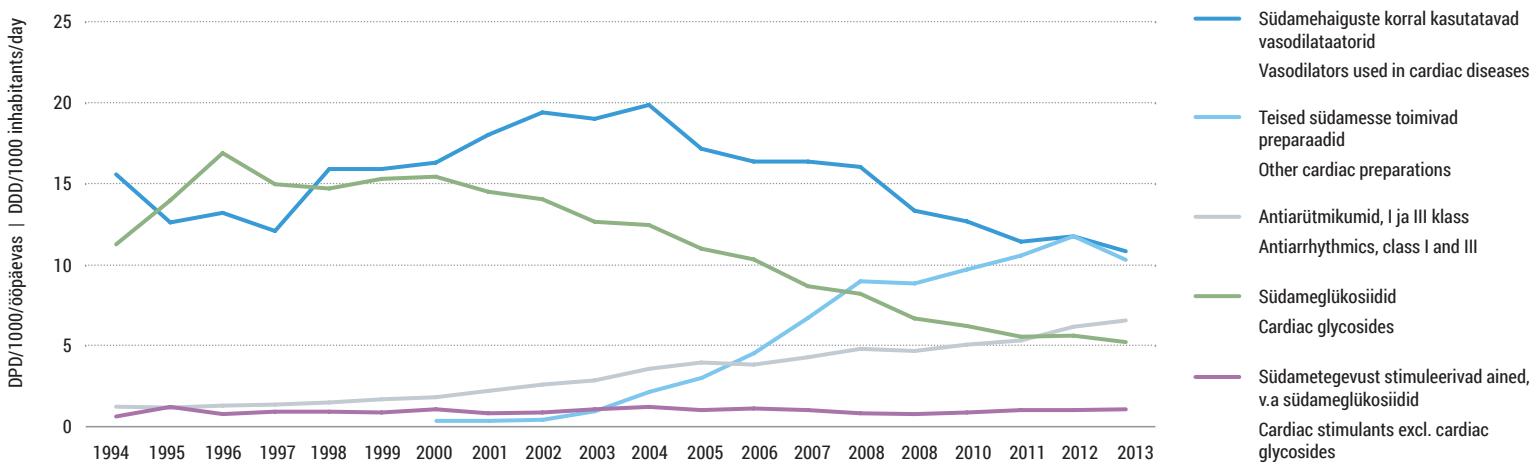
treatment result that treatment decisions are made based on clinical research data that takes into account important performance indicators and not hypothetical differences in the efficacy of heart medication or marketing pressure.

- * The Task Force for the Diagnosis and Treatment of Acute and Chronic Heart Failure 2012 of the European Society of Cardiology. ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure 2012. European Heart Journal 2012; 33: 1787–1847
- * The Task Force on the management of stable coronary artery disease of the European Society of Cardiology. 2013 ESC guidelines on the management of stable coronary artery disease. European Heart Journal 2013; 34: 2949–3003
- * Pitt B et al. The Effect of Spironolactone on Morbidity and Mortality in Patients with Severe Heart Failure. N Engl J Med 1999; 341: 709-17
- * Zannad F et al. Eplerenone in Patients with Systolic Heart Failure and Mild Symptoms. N Engl J Med 2011; 364: 11-21
- * The Task Force for the management of arterial hypertension of the European Society of Hypertension (ESH) and of the European Society of Cardiology (ESC). 2013 ESH/ESC Guidelines for the management of arterial hypertension. European Heart Journal 2013; 34: 2159–2219

	ATC rühm/toimeaine(d)	ATC group/active substance(s)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
C01	SÜDAMEHAIGUSTE RAVI	CARDIAC THERAPY	28,12	28,57	31,75	28,89	32,71	33,49	34,34	35,33	36,85	36,13	39,01	35,64	35,74	36,70	38,49	33,75	33,92	33,35	35,81	33,45
C01A	SÜDAMEGLÜKOSIIDID	CARDIAC GLYCOSIDES	11,26	14,01	17,04	15,09	14,77	15,44	15,54	14,61	14,13	12,67	12,44	10,92	10,29	8,57	8,10	6,49	6,02	5,33	5,37	4,97
C01AA	Sörmkübaragliküosiidid	Digitalis glycosides	11,09	13,90	16,87	14,97	14,68	15,35	15,47	14,59	14,12	12,65	12,42	10,90	10,27	8,57	8,10	6,49	6,02	5,33	5,37	4,96
C01AA02	atsetüüldigoksiin	Acetyldigoxin	0,01	0,03	0,03	0,02	0,01	0,01														
C01AA05	digoksiin	Digoxin	10,85	13,57	16,56	14,64	14,44	15,08	15,26	14,58	14,12	12,64	12,42	10,89	10,27	8,57	8,10	6,49	6,02	5,33	5,37	4,96
C01AA06	lanatosiid C	Lanatoside C	0,23	0,30	0,28	0,31	0,23	0,25	0,21	0,01	<0,01	0,01	<0,01	0,01								
C01AC	Strofandiglukiidiid	Strophantus glycosides	0,17	0,11	0,17	0,12	0,08	0,09														
C01AC01	ouabaiin	G-strophanthin	0,17	0,11	0,17	0,12	0,08	0,09	0,07	0,02	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02							
C01B	ANTIAUTMIKUMID, I JA III KLAASS	ANTIARRHYTHMICS, CLASS I AND III	0,94	0,88	1,01	1,09	1,24	1,43	1,53	1,95	2,35	2,69	3,40	3,84	3,66	4,17	4,72	4,61	4,98	5,28	6,14	6,54
C01BA	IA klassi antiarütmikumid	Antiarrhythmics, class IA	0,04	0,09	0,05	0,03	0,03	0,02														
C01BA01	kinidiin	Quinidine	0,01	<0,01	0,02	0,01	0,02	<0,01														
C01BA03	disopüramiid	Disopyramide	0,02	0,02	0,03	<0,01	0,01	0,01														
C01BB	IB klassi antiarütmikumid	Antiarrhythmics, class IB	0,16	0,13	0,19	0,19	0,23	0,28	0,34	0,37	0,38	0,28	0,31	0,32	0,33	0,39	0,42	0,39	0,42	0,36	0,33	0,27
C01BB80	etatsisiin	Aethacizin	0,10	0,12	0,17	0,19	0,22	0,27	0,34	0,37	0,38	0,28	0,31	0,32	0,33	0,39	0,42	0,39	0,42	0,36	0,33	0,27
C01BC	IC klassi antiarütmikumid	Antiarrhythmics, class IC		<0,01	0,05	0,10	0,11	0,14	0,19	0,25	0,29	0,38	0,55	0,65	0,85	1,10	1,44	1,62	1,95	2,28	2,90	3,30
C01BC03	propafenoon	Propafenone		<0,01	0,04	0,10	0,10	0,13	0,18	0,24	0,28	0,37	0,53	0,63	0,83	1,07	1,41	1,60	1,93	2,26	2,87	3,24
C01BC04	flekainiid	Flecainide			<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,02	0,03	0,02	0,03	0,06
C01BD	III klassi antiarütmikumid	Antiarrhythmics, class III	0,74	0,65	0,72	0,78	0,88	0,99	1,00	1,33	1,68	2,03	2,54	2,87	2,48	2,68	2,86	2,59	2,60	2,64	2,91	2,98
C01BD01	amiodaroon	Amiodarone	0,74	0,65	0,72	0,78	0,88	0,99	1,00	1,33	1,68	2,03	2,54	2,87	2,48	2,68	2,86	2,59	2,60	2,62	2,88	2,95
C01C	SÜDAMETEGEVUST STIMULEERIVAD AINED, V.A SÜDAMEGLÜKOSIIDID	CARDIAC STIMULANTS EXCL. CARDIAC GLYCOSIDES	0,31	1,16	0,55	0,73	0,76	0,64	0,93	0,62	0,69	0,96	1,16	0,85	0,99	0,87	0,62	0,55	0,65	0,85	0,85	0,91
C01CA	Adrenergilised ja dopaminergilised ained	Adrenergic and dopaminergic agents	0,31	1,16	0,55	0,73	0,76	0,64	0,93	0,62	0,69	0,96	1,16	0,85	0,99	0,87	0,62	0,55	0,65	0,85	0,85	0,90
C01CA03	norepinefriin (noradrenaliin)	Norepinephrine	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	0,01	0,06	0,18	0,08	0,10	0,29	0,18	0,29	0,04	0,09	0,08	0,09	0,10	0,12	0,12	0,13
C01CA04	dopamiin	Dopamine	<0,01	<0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	0,02	0,01
C01CA06	fenüülefriin	Phenylephrine	0,14	0,19	0,09	0,13	0,11	0,13	0,20	0,13	0,15	0,16	0,18	0,15	0,16	0,17	0,16	0,11	0,14	0,13	0,14	0,12
C01CA24	epinefriin (adrenaliin)	Epinephrine	0,17	0,93	0,40	0,53	0,58	0,40	0,49	0,37	0,40	0,44	0,75	0,37	0,74	0,58	0,32	0,30	0,36	0,54	0,55	0,59
C01CA26	efedriin	Ephedrine		0,02	0,03	0,03	0,02	0,03	0,04	0,02	0,02	0,04	0,02	0,02	0,03	0,01	0,04	0,02	0,03	0,03	0,03	0,04
C01D	SÜDAMEHAIGUSTE KORRAL KASUTATAVAD VASODILATAATORID	VASODILATORS USED IN CARDIAC DISEASES	15,60	12,52	13,16	11,98	15,94	15,98	16,34	18,12	19,58	19,20	20,10	17,29	16,46	16,46	16,11	13,28	12,57	11,31	11,64	10,68
C01DA	Orgaanilised nitraadid	Organic nitrates	14,97	12,38	13,10	11,71	15,73	15,57	15,90	18,05	19,40	19,15	20,07	17,26	16,44	16,44	16,09	13,27	12,56	11,30	11,63	10,68

	ATC rühm/toimeaine(d)	ATC group/active substance(s)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
C01DA02	glütserüültrinitraat	Glyceryl trinitrate (different DDDs)	13,73	9,00	8,33	5,27	4,99	4,52	2,17	1,76	1,57	1,35	1,15	0,78	0,89	0,77	0,74	0,64	0,63	0,61	0,63	0,63
C01DA05	pentaeritritültetranitraat	Pentaerithrityl tetranitrate	0,23	0,20	0,24	0,17																
C01DA08	isosorbiidinitraat	Isosorbide dinitrate	0,90	2,61	3,67	4,52	4,57	4,16	3,45	3,18	2,93	2,48	2,16	1,69	1,38	1,24	1,15	0,90	0,81	0,68	0,69	0,62
C01DA14	isosorbiitmononitraat	Isosorbide mononitrate	0,11	0,56	0,87	1,68	6,00	6,90	10,28	13,11	14,90	15,32	16,76	14,79	14,17	14,42	14,20	11,73	11,12	10,01	10,31	9,43
C01DX	Teised südamehaiguste korral kasutatavad vasodilataatorid	Other vasodilators used in cardiac diseases	0,63	0,14	0,06	0,27	0,21	0,41	0,44	0,07	0,18	0,05	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
C01DX03	oksiüfedriin	Oxyfedrine	0,06	0,06	0,04																	
C01DX80	meldonium	Meldonium	<0,01	0,02	0,01	0,02	0,05	0,41	0,44	0,07	0,18	0,05	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	<0,01
C01E	TEISED SÜDAMESSE TOIMIVAD PREPARAADID	OTHER CARDIAC PREPARATIONS																				
C01EB	Teised südamesse toimivad preparaadid	Other cardiac preparations																				
C01EB15	trimetasidiin	Trimetazidine																				
C01EB17	ivabradiin	Ivabradine																				

Südamehaiguste vastaste ravimite kasutamine Eestis 1994–2013
Consumption of cardiac therapy medicines in Estonia 1994–2013

	ATC rühm/toimeaine(d)	ATC group/active substance(s)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
C02	HÜPERTENSIOONI-VASTASED AINED	ANTIHYPERTENSIVES	10,18	5,79	4,77	3,84	1,95	0,58	0,84	0,75	0,78	0,88	1,39	1,84	2,17	2,84	3,23	3,21	3,41	3,44	3,91	3,90
C02A	TSENTRAALSE TOIMEGA ANTIADRENERGILISED AINED	ANTIADRENERGIC AGENTS, CENTRALLY ACTING	6,44	3,34	2,83	1,96	0,50	0,32	0,47	0,37	0,25	0,29	0,57	0,75	0,92	1,34	1,58	1,71	1,83	1,88	2,23	2,26
C02AA	Rauvolfia alkaloidid	Rauwolfia alkaloids	4,43	1,86	1,56	1,09																
C02AA02	reserpiin	Reserpine	0,26	0,23	0,13	0,10																
C02AA04	Rauvolfia alkaloidid, terve juur	Rauwolfia alkaloids, whole root	4,17	1,63	1,44	1,03																
C02AB	Metüüldopa	Methyldopa	0,32	0,19	0,10	0,06	0,04	0,03														
C02AB01	metüüldopa	Methyldopa	0,32	0,19	0,10	0,06	0,04	0,03														
C02AC	Imidasoliiniretseptori agonistid	Imidazoline receptor agonists	1,69	1,30	1,17	0,80	0,45	0,29	0,47	0,37	0,25	0,29	0,57	0,75	0,92	1,34	1,58	1,71	1,83	1,88	2,23	2,26
C02AC01	klonidiin	Clonidine	1,69	1,30	1,17	0,80	0,45	0,29	0,47	0,37	0,25	0,17	0,19	0,17	0,14	0,13	0,10	0,12	0,09	0,08	0,07	0,07
C02AC05	moksonidiin	Moxonidine									<0,01	0,12	0,38	0,58	0,79	1,20	1,48	1,59	1,74	1,80	2,16	2,19
C02C	PERIFEERSE TOIMEGA ANTIADRENERGILISED AINED	ANTIADRENERGIC AGENTS, PERIPHERALLY ACTING	0,27	0,09	0,09	0,13	0,17	0,27	0,37	0,38	0,53	0,59	0,82	1,09	1,25	1,50	1,64	1,50	1,58	1,55	1,66	1,63
C02CA	Alfaadrenoretseptorite antagonistid	Alpha-adrenoreceptor antagonists	0,05	0,07	0,09	0,13	0,17	0,27	0,37	0,38	0,53	0,59	0,82	1,09	1,25	1,50	1,64	1,50	1,58	1,55	1,66	1,63
C02CA01	prasosiin	Prazosin	0,05	0,07	0,09	0,10	0,09	0,12	0,17	0,16	0,17	0,06	<0,01									
C02CA04	doksasosiin	Doxazosin				0,03	0,09	0,14	0,20	0,22	0,36	0,53	0,82	1,09	1,25	1,50	1,64	1,50	1,58	1,55	1,66	1,63
C02D	ARTERIOOLIDE SILELIHASTESSE TOIMIVAD AINED	ARTERIOLAR SMOOTH MUSCLE, AGENTS ACTING ON	0,03	0,02	0,01																	
C02DB	Hüdrasinoftalasiini derivaadid	Hydrazinophthalazine derivatives	0,03	0,02	<0,01																	
C02DB02	hüdralasiin	Hydralazine	0,03	0,02	<0,01																	
C02L	HÜPERTENSIOONI-VASTASTE AINETE JA DIUREETIKUMIDE KOMBINATSIOONID	ANTIHYPERTENSIVES AND DIURETICS IN COMBINATION	3,44	2,34	1,84	1,75	1,28	1,17														
C02LA	Rauvolfia alkaloidide ja diureetikumide kombinatsioonid	Rauwolfia alkaloids and diuretics in combination	3,44	2,34	1,84	1,50	1,28	1,17														
C03	DIUREETIKUMID	DIURETICS	5,77	6,66	8,86	9,00	12,39	14,40	17,04	16,45	17,56	18,41	20,89	21,04	21,66	21,96	23,15	20,89	21,55	21,01	23,33	24,04
C03A	DISTAALSE TORUKESI DIUREETIKUMID TIASIIDID	LOW-CEILING DIURETICS, THIAZIDES	0,97	1,86	3,92	4,13	6,08	6,72	7,81	7,47	7,85	8,34	9,21	8,85	8,41	8,29	7,67	6,18	5,50	4,41	4,32	3,75

	ATC rühm/toimeaine(d)	ATC group/active substance(s)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
C03AA	Tiasiidid	Thiazides, plain	0,97	1,86	3,92	4,13	6,08	6,72	7,81	7,47	7,85	8,34	9,21	8,85	8,41	8,29	7,67	6,18	5,50	4,41	4,32	3,75
C03AA03	hüdroklorotiasiid	Hydrochlorothiazide	0,97	1,86	3,92	4,13	6,08	6,72	7,81	7,47	7,85	8,34	9,21	8,85	8,41	8,29	7,67	6,18	5,50	4,41	4,32	3,75
C03B	DISTAALESE TORUKESE DIUREETIKUMID, V.A TIASIIDID	LOW-CEILING DIURETICS, EXCL. THIAZIDES	<0,01	0,01	<0,01	0,03	0,02	0,19	0,36	0,38	0,48	0,76	1,08	1,12	1,18	1,34	1,49	1,47	1,67	1,91	2,34	2,47
C03BA	Sulfoonamiidid	Sulfonamides, plain	<0,01	0,01	<0,01	0,03	0,02	0,19	0,36	0,38	0,48	0,76	1,08	1,12	1,18	1,34	1,49	1,47	1,67	1,91	2,33	2,47
C03BA03	klopamiid	Clospamide	<0,01	0,01	<0,01	0,01																
C03BA11	indapamiid	Indapamide			<0,01	<0,01	0,02	0,19	0,36	0,38	0,48	0,76	1,08	1,12	1,18	1,34	1,49	1,47	1,67	1,91	2,33	2,47
C03C	HENLE LINGU DIUREETIKUMID	HIGH-CEILING DIURETICS	2,97	2,82	3,40	3,13	3,67	4,58	6,61	6,03	6,30	6,35	7,22	7,69	8,72	9,06	10,42	10,23	11,21	11,70	13,54	14,50
C03CA	Sulfoonamiidid	Sulfonamides, plain	2,87	2,80	3,37	3,13	3,67	4,58	6,61	6,03	6,30	6,35	7,22	7,69	8,72	9,06	10,42	10,23	11,21	11,70	13,54	14,49
C03CA01	furoseemiid	Furosemide	2,87	2,80	3,37	3,13	3,67	4,58	6,34	5,32	5,51	5,50	6,09	6,22	6,32	6,02	6,37	5,79	5,64	5,25	5,35	5,19
C03CA04	torasemidiid	Torasemide							0,27	0,71	0,79	0,85	1,13	1,47	2,40	3,04	4,05	4,43	5,57	6,45	8,18	9,31
C03CC	Ariüülksüüädikhappe derivaadid	Aryloxyacetic acid derivatives	0,10	0,03	0,03																	
C03CC01	etakrüünhape	Etacrynic acid	0,10	0,03	0,03																	
C03D	KAALIUMI SÄÄSTVAD DIUREETIKUMID	POTASSIUM-SPARING AGENTS	0,25	0,49	0,74	0,82	0,86	0,99	1,44	1,94	2,42	2,56	3,01	3,08	3,10	3,06	3,40	2,89	3,04	2,95	3,12	3,30
C03DA	Aldosterooni antagonistid	Aldosterone antagonists	0,25	0,49	0,74	0,82	0,86	0,99	1,44	1,94	2,42	2,56	3,01	3,08	3,10	3,06	3,40	2,89	3,04	2,95	3,12	3,30
C03DA01	spironolaktoon	Spironolactone	0,25	0,49	0,74	0,82	0,86	0,99	1,44	1,94	2,42	2,56	3,01	3,08	3,10	3,06	3,40	2,89	3,04	2,95	3,12	3,28
C03E	KAALIUMI SÄÄSTVATE DIUREETIKUMIDE JA TEISTE DIUREETIKUMIDE KOMBINATSIOONID	DIURETICS AND POTASSIUM-SPARING AGENTS	1,58	1,48	0,80	0,90	1,76	1,93	0,82	0,63	0,51	0,40	0,37	0,30	0,24	0,21	0,18	0,12	0,12	0,04	0,02	0,02
C03EA	Distaalne torukese diureetikumid ja kaaliumi sääästvad diureetikumid	Low-ceiling diuretics and potassium-sparing agents	1,57	1,46	0,77	0,85	1,69	1,84	0,77	0,60	0,49	0,39	0,37	0,30	0,24	0,21	0,18	0,12	0,12	0,04	0,02	0,02
C03EA80	hüdroklorotiasiid+ triamtereen	Hydrochlorothiazide+Triamterene	1,27	1,09	0,37	0,39	0,46	0,46	0,77	0,56	0,46	0,36	0,34	0,27	0,22	0,19	0,16	0,11	0,10	0,03	<0,01	<0,01
C03EA81	hüdroklorotiasiid+amiloriid	Hydrochlorothiazide+Amiloride	0,30	0,37	0,40	0,47	1,23	1,38		0,04	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
C03EB	Henle lingu diureetikumid ja kaaliumi sääästvad diureetikumid	High-ceiling diuretics and potassium-sparing agents	0,01	0,02	0,03	0,05	0,07	0,08	0,05	0,03	0,02	0,01										
C03EB80	furoseemiid+triamtereen	Furosemide+Triamterene	0,01	0,02	0,03	0,03	0,06	0,08	0,05	0,03	0,02	0,01										
C04	PERIFEERSED VASODILATAATORID	PERIPHERAL VASODILATORS	3,11	3,03	2,52	2,75	2,17	2,60	2,20	2,01	1,95	1,90	2,16	2,09	2,26	2,39	2,52	2,44	2,52	2,57	2,81	2,92
C04A	PERIFEERSED VASODILATAATORID	PERIPHERAL VASODILATORS	3,11	3,03	2,52	2,75	2,17	2,60	2,20	2,01	1,95	1,90	2,16	2,09	2,26	2,39	2,52	2,44	2,52	2,57	2,81	2,92

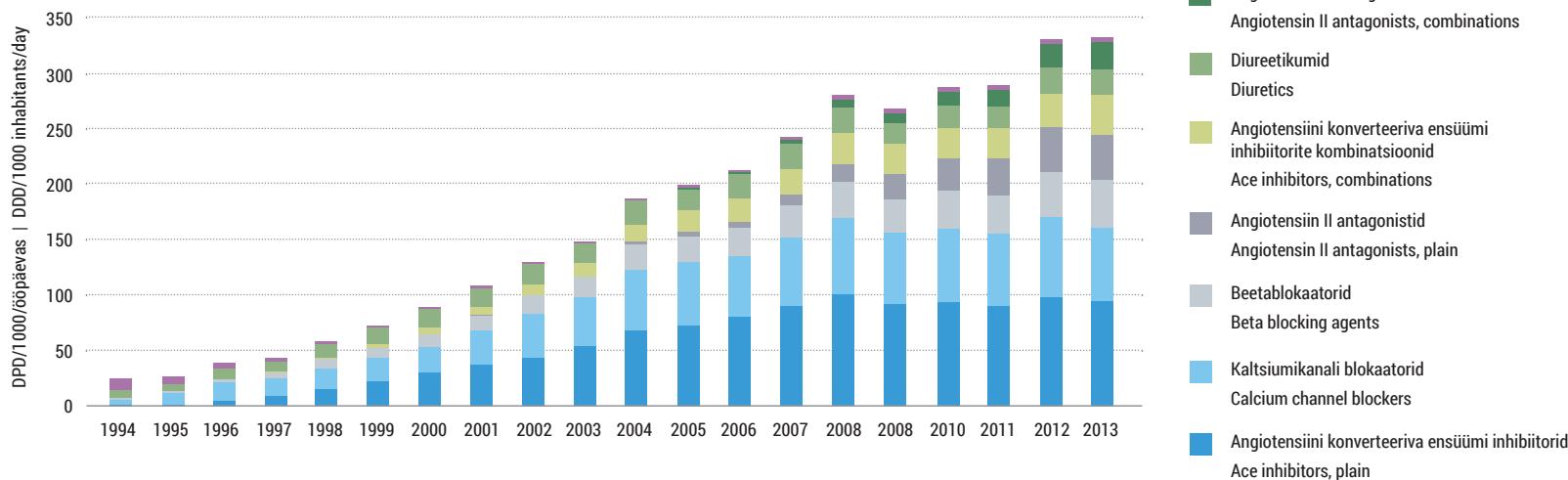
	ATC rühm/toimeaine(d)	ATC group/active substance(s)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
C04AB	Imidasoliini derivaadid	Imidazoline derivatives	0,45	0,76	0,49	0,42	0,42	0,46															
C04AB80	bendasool	Bendazole	0,45	0,76	0,49	0,42	0,42	0,46															
C04AC	Nikotiinhape ja selle derivaadid	Nicotinic acid and derivatives	0,07		0,15	0,18	0,03	0,02															
C04AC01	nikotiinhape	Nicotinic acid	0,07		0,15	0,18	0,03	0,02															
C04AD	Puriini derivaadid	Purine derivatives	1,85	1,61	1,20	1,39	1,60	2,01	2,01	2,00	1,93	1,88	2,14	2,08	2,13	2,24	2,35	2,25	2,31	2,33	2,53	2,57	
C04AD02	ksantinoonikotinaat	Xantinol nicotinate	0,85	0,90	0,30	0,31	0,29	0,31	0,19	0,01	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01			
C04AD03	pentoksüfülliin	Pentoxifylline	1,00	0,71	0,90	1,08	1,32	1,71	1,82	1,99	1,91	1,86	2,12	2,07	2,12	2,23	2,35	2,25	2,31	2,32	2,53	2,57	
C04AX	Teised perifeerised vasodilataatorid	Other peripheral vasodilators	0,75	0,65	0,68	0,72	0,06	0,10							0,01	0,13	0,15	0,17	0,19	0,21	0,24	0,28	0,34
C04AX21	naftidrofuryül	Naftidrofuryl												0,01	0,13	0,15	0,17	0,19	0,21	0,24	0,28	0,34	
C04AX80	vinpotsetiin	Vinpocetine	0,60	0,61	0,63	0,69	0,03	0,07															
C04AX84	endoteloon	Endotelon			0,02	0,03	0,02	0,03															
C07	BEETABLOKAATORID	BETA BLOCKING AGENTS	1,54	1,87	3,53	4,91	7,56	9,38	12,07	13,30	15,80	18,41	23,38	23,98	25,80	28,91	32,68	30,62	33,53	35,52	41,82	43,66	
C07A	BEETABLOKAATORID	BETA BLOCKING AGENTS	1,53	1,87	3,51	4,86	7,53	9,38	12,07	13,30	15,80	18,41	23,38	23,98	25,78	28,83	32,49	30,57	33,53	35,52	41,81	43,66	
C07AA	Mitteselektiivsed beetablokaatorid	Beta blocking agents, non-selective	0,91	1,05	2,00	1,95	2,29	2,37	2,59	1,90	1,94	1,96	2,25	2,16	2,16	2,28	2,42	2,15	2,20	2,16	2,36	2,26	
C07AA02	oksprenolool	Oxprenolol	0,03	0,04	0,03	0,02	0,02	0,02															
C07AA05	propranolool	Propranolol	0,85	0,97	1,84	1,76	1,69	1,50	1,53	0,65	0,54	0,49	0,50	0,45	0,42	0,41	0,42	0,38	0,39	0,40	0,45	0,45	
C07AA07	sotalool	Sotalol			0,03	0,10	0,15	0,56	0,84	1,06	1,25	1,40	1,47	1,75	1,71	1,74	1,87	2,00	1,77	1,81	1,76	1,91	1,81
C07AB	Selektiivsed beetablokaatorid	Beta blocking agents, selective	0,61	0,81	1,50	2,89	5,22	6,96	9,41	11,34	13,77	16,35	20,98	21,59	23,25	26,10	29,48	27,82	30,61	32,66	38,66	40,63	
C07AB02	metoprolool	Metoprolol	0,36	0,41	0,80	0,91	1,78	2,26	3,14	5,95	8,78	11,92	16,16	16,93	18,49	20,97	23,29	21,23	21,97	21,05	23,11	22,83	
C07AB03	atenolool	Atenolol	0,26	0,40	0,69	1,98	3,43	4,46	5,72	4,92	4,57	3,86	3,70	3,18	2,77	2,54	2,28	1,74	1,56	1,32	1,28	1,09	
C07AB07	bisoprolool	Bisoprolol										<0,01	<0,01	0,02	0,10	0,26	0,33	0,36	0,40	0,52	0,69		
C07AB12	nebivolool	Nebivolol						0,23	0,55	0,47	0,42	0,57	1,12	1,48	1,98	2,49	3,64	4,52	6,71	9,89	13,75	16,02	
C07AG	Alfa- ja beetablokaatorid	Alpha and beta blocking agents	<0,01	<0,01	0,02	0,03	0,05	0,07	0,06	0,09	0,10	0,15	0,23	0,37	0,46	0,59	0,60	0,71	0,70	0,80	0,78		
C07AG01	labetalool	Labetalol	<0,01	<0,01	0,02	0,02	0,03	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06	0,05	
C07AG02	karvedilool	Carvedilol			<0,01	<0,01	0,02	0,04	0,04	0,06	0,07	0,12	0,20	0,33	0,42	0,55	0,55	0,66	0,64	0,74	0,72		
C07B	BEETABLOKAATORID JA TIASIIDID	BETA BLOCKING AGENTS AND THIAZIDES			<0,01	<0,01	0,02	<0,01						<0,01	0,02	0,08	0,19	0,05	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	
C07BB	Selektiivsed beetablokaatorid ja tiasiidid	Beta blocking agents, selective, and thiazides			<0,01	<0,01	0,02	<0,01						<0,01	0,02	0,08	0,19	0,05	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	

	ATC rühm/toimeaine(d)	ATC group/active substance(s)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
C07BB07	bisoprolool+ hüdroklorotiasiid	Bisoprolol+Hydrochlorothiazide											<0,01	0,02	0,08	0,19	0,05	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01		
C07C	BEETABLOKAATORID JA TEISED DIUREETIKUMID	BETA BLOCKING AGENTS AND OTHER DIURETICS	0,01	<0,01		<0,01	0,01																
C07CA	Mitesselektiivsed beetablokaatorid ja teised diureetikumid	Beta blocking agents, non-selective, and other diuretics	0,01	<0,01		<0,01	0,01																
C07F	BEETABLOKAATORID JA TEISED HÜPERTENSIOONIVASTASED AINED	BETA BLOCKING AGENTS AND OTHER ANTIHYPERTENSIVES	<0,01	<0,01	0,02	0,04																	
C07FA	Mitesselektiivsed beetablokaatorid ja teised hüpertensioonivastased ained	Beta blocking agents, non-selective, and other antihypertensives			0,01	0,01																	
C07FB	Selektiivsed beetablokaatorid ja teised hüpertensioonivastased ained	Beta blocking agents, selective, and other antihypertensives	<0,01	<0,01	<0,01	0,03																	
C08	KALTSIUMIKANALI BLOKAATORID	CALCIUM CHANNEL BLOCKERS	5,14	10,02	15,43	16,73	19,09	21,08	23,11	31,25	39,49	43,56	53,88	55,46	56,18	62,10	69,00	63,03	66,03	64,18	70,55	65,83	
C08C	PEAMISELT VASKULAARSE TOIMEGA SELEKTIIVSED KALTSIUMIKANALI BLOKAATORID	SELECTIVE CALCIUM CHANNEL BLOCKERS WITH MAINLY VASCULAR EFFECTS	4,64	9,42	14,49	15,64	18,07	19,87	21,56	29,75	37,98	42,08	52,12	53,69	54,31	59,94	66,52	60,72	63,58	61,85	67,93	63,32	
C08CA	Dihüdropüridiini derivaadid	Dihydropyridine derivatives	4,64	9,42	14,49	15,64	18,07	19,87	21,56	29,75	37,98	42,08	52,12	53,69	54,31	59,94	66,52	60,72	63,58	61,85	67,93	63,32	
C08CA01	amlodipiin	Amlodipine		<0,01	0,03	0,05	0,33	0,56	0,87	7,89	13,77	15,51	23,51	26,87	28,65	33,68	37,88	35,18	37,68	35,87	38,37	34,76	
C08CA02	felodipiin	Felodipine	<0,01	<0,01	0,06	0,22	0,70	0,58	0,50	3,15	5,50	8,94	10,13	9,27	8,70	8,76	9,08	7,91	7,59	6,72	6,86	5,96	
C08CA03	isradipiin	Isradipine	<0,01	<0,01	<0,01	0,02																	
C08CA05	nifedipiin	Nifedipine	4,45	9,29	14,32	15,24	16,84	18,42	19,82	15,72	13,12	9,21	8,27	6,79	5,56	5,11	4,74	3,69	3,38	2,80	2,73	2,31	
C08CA08	nitrendipiin	Nitrendipine				0,04	0,16	0,27	0,34	1,86	2,14	2,93	3,71	4,44	4,85	5,33	6,25	5,99	6,50	6,22	6,87	6,59	
C08CA09	latsidipiin	Lacidipine				0,02	0,02	0,03	0,03	1,13	3,43	5,45	6,42	6,24	6,45	6,93	8,15	7,41	7,77	7,00	7,20	6,36	
C08CA13	lerkanidipiin	Lercanidipine										0,02	0,04	0,08	0,08	0,10	0,13	0,41	0,54	0,66	3,23	5,90	7,33
C08D	OTSESE KARDIOLOGILISE TOIMEGA SELEKTIIVSED KALTSIUMIKANALI BLOKAATORID	SELECTIVE CALCIUM CHANNEL BLOCKERS WITH DIRECT CARDIAC EFFECTS	0,50	0,60	0,94	1,09	1,02	1,21	1,55	1,50	1,51	1,48	1,76	1,77	1,87	2,16	2,48	2,31	2,45	2,33	2,62	2,50	
C08DA	Fenüülküülamiiini derivaadid	Phenylalkylamine derivatives	0,46	0,55	0,85	0,97	0,92	1,02	1,33	1,33	1,40	1,38	1,65	1,66	1,75	2,05	2,37	2,20	2,33	2,22	2,52	2,41	
C08DA01	verapamiil	Verapamil	0,46	0,55	0,85	0,97	0,92	1,01	1,33	1,33	1,40	1,38	1,65	1,66	1,75	2,05	2,37	2,20	2,33	2,22	2,52	2,41	

	ATC rühm/toimeaine(d)	ATC group/active substance(s)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		
C08DB	Bensotiasepiini derivaadid	Benzothiazepine derivatives	0,04	0,05	0,08	0,12	0,10	0,19	0,22	0,17	0,11	0,10	0,11	0,11	0,12	0,11	0,11	0,11	0,12	0,11	0,10	0,09		
C08DB01	diltiaseem	Diltiazem	0,04	0,05	0,08	0,12	0,10	0,19	0,22	0,17	0,11	0,10	0,11	0,11	0,12	0,11	0,11	0,11	0,12	0,11	0,10	0,09		
C09	RENIIN-ANGIOTENSIINSÜSTEEMI TOIMIVAD AINED	AGENTS ACTING ON THE RENIN-ANGIOTENSIN SYSTEM	1,04	1,83	5,35	9,05	16,25	25,26	35,38	45,17	54,51	66,71	86,68	96,31	106,35	126,24	150,98	149,02	162,25	164,02	189,76	194,31		
C09A	ANGIOTENSIINI KONVERTEERIVA ENSÜÜMI INHIBIITORID	ACE INHIBITORS, PLAIN	1,04	1,83	5,28	8,65	15,13	22,00	30,01	37,16	44,28	54,23	68,64	73,59	79,02	90,02	99,97	92,31	93,89	90,12	99,03	93,94		
C09AA	Angiotensiini konverteeriva ensüümi inhibiitorid	ACE inhibitors, plain	1,04	1,83	5,28	8,64	15,13	22,00	30,01	37,16	44,28	54,23	68,64	73,59	79,02	90,02	99,97	92,31	93,89	90,12	99,03	93,94		
C09AA01	kaptopriil	Captopril	0,23	0,78	2,35	3,33	4,58	4,49	4,25	3,31	2,50	1,61	1,26	0,91	0,73	0,55	0,46	0,32	0,22	0,17	0,15	0,13		
C09AA02	enalapriil	Enalapril	0,78	0,98	2,75	4,36	7,80	12,30	17,01	18,86	19,10	19,22	21,25	21,32	20,84	22,27	23,17	20,18	19,74	17,65	19,48	17,46		
C09AA03	lisinopriil	Lisinopril	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	0,02	0,08	0,18	0,20	0,16	0,17	0,25	0,24	0,24	0,17	0,17	0,14	<0,01	<0,01		
C09AA04	perindopriil	Perindopril				<0,01	<0,01	0,03	<0,01	0,01	0,03	0,13	0,30	0,25	0,29	0,57	0,71	0,83	0,91	0,82	0,90	1,20		
C09AA05	ramipriil	Ramipril	0,03	0,06	0,17	0,93	2,69	4,78	7,93	12,16	16,55	24,01	32,76	36,18	41,67	49,78	58,36	55,83	58,18	58,21	65,09	63,23		
C09AA06	kvinapriil	Quinapril				<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	0,02	0,02	0,01	0,03	0,16	0,19	0,14	0,14	0,13	0,08	0,09	0,06	0,06	0,03	
C09AA09	fosinopriil	Fosinopril					<0,01	0,05	0,38	0,74	2,69	5,88	9,01	12,72	14,52	15,06	16,43	16,86	14,87	14,51	13,01	13,26	11,81	
C09AA10	trandolapriil	Trandolapril							0,02	0,04	0,03	0,02	0,01	0,01	0,01	<0,01	0,01	0,02	0,01	0,04	0,06	0,09	0,08	
C09AA11	spirapriil	Spirapril									<0,01	0,01	0,01	0,01	0,01									
C09AA15	zofenopriil	Zofenopril												0,01	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	
C09B	ANGIOTENSIINI KONVERTEERIVA ENSÜÜMI INHIBIITORITE KOMBINATSIOONID	ACE INHIBITORS, COMBINATIONS				0,07	0,39	1,09	3,17	5,21	7,80	9,93	11,80	16,41	18,97	20,81	24,17	27,28	25,78	27,21	26,26	30,39	34,80	
C09BA	Angiotensiini konverteeriva ensüümi inhibiitorid ja diureetikumid	ACE inhibitors and diuretics				0,07	0,39	1,09	3,17	5,17	7,77	9,91	11,78	16,39	18,95	20,77	24,01	27,05	25,51	26,21	23,94	26,44	27,98	
C09BA01	kaptopriil+hüdroklorotiasiid	Captopril+Hydrochlorothiazide				<0,01	0,10	0,04	0,33	0,65	0,73	0,66	0,59	0,51	0,22									
C09BA02	enalapriil+hüdroklorotiasiid	Enalapril+Hydrochlorothiazide				0,06	0,27	1,00	2,63	4,03	7,00	9,07	10,46	13,67	14,50	15,91	17,89	19,27	17,14	17,06	15,07	15,34	14,14	
C09BA04	perindopriil+indapamiid	Perindopril+Indapamide												0,03	0,36	0,61	1,01	1,54	1,91	2,19	2,47	4,29	7,36	
C09BA05	ramipriil+hüdroklorotiasiid	Ramipril+Hydrochlorothiazide				<0,01	<0,01	0,06	0,22	0,49	0,04	0,18	0,70	1,54	2,70	2,68	3,48	3,99	3,84	4,09	3,75	4,00	3,91	
C09BA06	kvinapriil+hüdroklorotiasiid	Quinapril+Hydrochlorothiazide				<0,01	<0,01	<0,01						0,03	0,35	0,46	0,37	0,36	0,36	0,28	0,24	0,18	0,17	0,15
C09BA09	fosinopriil+hüdroklorotiasiid	Fosinopril+Hydrochlorothiazide												0,29	0,71	1,20	1,27	1,89	2,34	2,63	2,47	2,65	2,42	
C09BB	Angiotensiini konverteeriva ensüümi inhibiitorid ja kaltsiumikanali blokaatorid	ACE inhibitors and calcium channel blockers									0,04	0,03	0,02	0,02	0,02	0,04	0,16	0,23	0,27	1,00	2,32	3,95	6,81	

	ATC rühm/toimeaine(d)	ATC group/active substance(s)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
C09BB03	lisinopriil+amlodipiin	Lisinopril+Amlodipine																0,02	0,45	1,48	2,20	2,47	
C09BB04	perindopriil+amlodipiin	Perindopril +Amlodipine																		0,55	2,40		
C09BB07	ramipriil+amlodipiin	Ramipril +Amlodipine																		0,10	0,69		
C09BB10	trandolapriil+verapamiil	Trandolapril+Verapamil							0,04	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,04	0,16	0,23	0,26	0,56	0,83	1,10	1,26	
C09C	ANGIOTENSIIN II ANTAGONISTID	ANGIOTENSIN II ANTAGONISTS, PLAIN			<0,01	0,01	0,04	0,07	0,13	0,18	0,26	0,64	1,57	3,28	5,02	8,73	16,72	22,40	29,53	32,97	39,82	41,62	
C09CA	Angiotensiin II antagonistid	Angiotensin II antagonists, plain			<0,01	0,01	0,04	0,07	0,13	0,18	0,26	0,64	1,57	3,28	5,02	8,73	16,72	22,40	29,53	32,97	39,82	41,62	
C09CA01	losartaan	Losartan			<0,01	0,01	0,04	0,05	0,04	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,14	0,95	4,91	8,01	8,64	7,74	7,58	6,78	
C09CA02	eprosartaan	Eprosartan													0,08	0,11	0,09	0,08	0,08	0,06	0,04	0,03	0,02
C09CA03	valsartaan	Valsartan					<0,01	<0,01	0,03	0,02	0,03	0,03	0,04	0,14	0,16	0,21	0,95	2,81	4,56	5,12	6,25	6,25	
C09CA04	irbesartaan	Irbesartan					<0,01	0,10	0,04	0,05	0,04	0,05	0,05	0,04	0,03	0,04	0,10	0,08	0,06	0,03	0,00	0,00	
C09CA06	kandesartaan	Candesartan							0,01	0,09	0,12	0,43	1,16	2,24	3,28	5,54	7,85	7,24	6,61	5,84	6,40	6,29	
C09CA07	telmisartaan	Telmisartan							0,01	<0,01	0,05	0,11	0,29	0,59	0,77	0,86	1,43	2,87	8,39	12,47	17,32	19,99	
C09CA08	olmesartaanmedoksomiil	Olmesartan medoxomil											0,01	0,17	0,52	1,04	1,41	1,31	1,22	1,73	2,23	2,29	
C09D	ANGIOTENSIIN II ANTAGONISTIDE KOMBINATSIOONID	ANGIOTENSIN II ANTAGONISTS, COMBINATIONS						<0,01	0,02	0,03	0,03	0,04	0,04	0,06	0,47	1,49	3,32	7,01	8,53	11,62	14,66	20,53	23,96
C09DA	Angiotensiin II antagonistid ja diureetikumid	Angiotensin II antagonists and diuretics						<0,01	0,02	0,03	0,03	0,04	0,04	0,06	0,47	1,49	3,32	7,01	8,53	11,62	13,36	16,68	17,29
C09DA01	losartaan+hüdroklorotiasiid	Losartan+Hydrochlorothiazide						<0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01	0,13	0,97	3,56	4,56	4,57	3,86	4,10	3,52
C09DA03	valsartaan+hüdroklorotiasiid	Valsartan+Hydrochlorothiazide							<0,01	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03	0,07	0,11	0,14	0,16	0,15	0,51	1,19	1,88	2,07
C09DA06	kandesartaan+hüdroklorotiasiid	Candesartan+Hydrochlorothiazide													0,22	0,92	1,53	2,12	1,88	1,63	1,44	1,53	1,45
C09DA07	telmisartaan+hüdroklorotiasiid	Telmisartan+Hydrochlorothiazide												0,01	0,17	0,33	0,43	0,72	1,48	4,52	6,57	8,97	9,97
C09DA08	olmesartaanmedoksomiil+hüdroklorotiasiid	Olmesartan medoxomil+Hydrochlorothiazide													<0,01	0,25	0,45	0,47	0,39	0,30	0,20	0,28	
C09DB	Angiotensiin II antagonistid ja kalsiumikanali blokaatorid	Angiotensin II antagonists and calcium channel blockers																<0,01	<0,01	1,30	3,86	6,67	
C09DB01	valsartaan+amlodipiin	Valsartan+Amlodipine																<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	
C09DB02	olmesartaanmedoksomiil+amlodipiin	Olmesartan medoxomil+Amlodipine																				1,26	

Hüpertensioonivastaste ravimite kasutamine Eestis 1994–2013
Consumption of antihypertensives in Estonia 1994–2013

	ATC rühm/toimeaine(d)	ATC group/active substance(s)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
C10	LIPIDISISALDUST MUUTVAD AINED	LIPID MODIFYING AGENTS	<0,01	0,04	0,17	0,20	0,31	0,60	0,85	1,48	2,51	3,44	6,00	8,40	9,11	12,39	17,19	20,43	26,34	31,76	40,98	44,82
C10A	LIPIDISISALDUST MUUTVAD AINED	LIPID MODIFYING AGENTS, PLAIN	<0,01	0,04	0,17	0,20	0,31	0,60	0,85	1,48	2,51	3,44	6,00	8,40	9,11	12,39	17,19	20,43	26,34	31,74	40,57	44,09
C10AA	HMG-CoA-reduktasi inhibiitorid	HMG CoA reductase inhibitors	<0,01	0,03	0,07	0,10	0,18	0,41	0,68	1,34	2,38	3,32	5,84	8,27	9,00	12,29	17,07	20,28	26,13	31,48	40,23	43,65
C10AA01	simvastatiin	Simvastatin	<0,01	0,02	0,07	0,09	0,15	0,31	0,51	0,98	1,34	1,71	2,85	3,68	3,58	4,60	5,80	6,29	7,05	6,92	7,75	7,22
C10AA02	lovastatiin	Lovastatin	<0,01	0,01	<0,01	<0,01																
C10AA03	pravastatiin	Pravastatin			<0,01	<0,01	0,03	0,03	0,06	0,20	0,51	0,89	1,08	1,08	0,87	0,91	0,90	0,76	0,72	0,59	0,60	0,56
C10AA04	fluvastatiin	Fluvastatin			<0,01	<0,01	<0,01	0,05	0,07	0,07	0,21	0,26	0,22	0,36	0,48	0,65	0,73	0,88	1,05	1,05	1,06	0,94
C10AA05	atorvastatiin	Atorvastatin					<0,01	0,02	0,04	0,09	0,32	0,46	0,72	1,04	1,32	2,06	3,66	4,95	6,68	8,27	10,70	12,22
C10AA07	rosuvastatiin	Rosuvastatin											0,97	2,11	2,76	4,08	5,98	7,39	10,64	14,64	20,11	22,71

	ATC rühm/toimeaine(d)	ATC group/active substance(s)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
C10AB	Fibraadid	Fibrates	<0,01	<0,01	0,10	0,10	0,13	0,19	0,17	0,14	0,13	0,11	0,15	0,12	0,08	0,08	0,08	0,08	0,10	0,12	0,17	0,24
C10AB05	fenofibaat	Fenofibrate		<0,01		<0,01	0,02	0,07	0,12	0,06	0,05	0,04	0,04	0,03	0,04	0,04	0,05	0,06	0,06	0,08	0,12	0,19
C10AB08	tsiprofibaat	Ciprofibrate		<0,01	0,08		0,10	0,09	0,05	0,08	0,08	0,07	0,11	0,09	0,04	0,03	0,03	0,02	0,04	0,04	0,05	0,05
C10AX	Teised lipidisaldust muutvad ained	Other lipid modifying agents										0,01	0,01	0,01	0,02	0,03	0,04	0,07	0,10	0,14	0,17	0,20
C10AX09	esetimiib	Ezetimibe										0,01	0,01	0,01	0,02	0,03	0,04	0,07	0,10	0,14	0,17	0,20
C10B	LIPIIDISALDUST MUUTVATE AINETE KOMBINATSIOONID	LIPID MODIFYING AGENTS, COMBINATIONS																	0,01	0,40	0,72	
C10BX	Teised HMG-CoA-reduktasiisi inhibiitorite kombinatsioonid	HMG CoA reductase inhibitors, other combinations																	0,01	0,40	0,72	
C10BX03	atorvastatiin+amlodipiin	Atorvastatin+Amlodipine																	0,01	0,40	0,72	

Statiinide kasutamine Eestis 1994–2013
Consumption of statins in Estonia 1994–2013

